

Eliminacje do PTM

1. Dany jest graf nieskierowany, prościej mówiąc wierzchołki połączone krawędziami (co najwyżej jedna krawędź pomiędzy dwoma różnymi wierzchołkami, nie ma krawędzi prowadzących z wierzchołka do tego samego wierzchołka). *Stopniem* wierzchołka nazywamy ilość krawędzi wychodzących z tego wierzchołka. Uzasadnić, że pewne dwa wierzchołki mają ten sam stopień.

DOWÓD. Załóżmy, że graf ma $n \geq 1$ wierzchołków.

Zauważmy, że z warunków zadania wynika, że wierzchołek może mieć stopień

$$0, 1, \dots, n - 1$$

Rozważmy dwa przypadki:

- (a) Istnieje wierzchołek stopnia 0.

Wierzchołek stopnia 0 nie jest połączony z żadnym wierzchołkiem, więc żaden wierzchołek nie jest połączony z nim, czyli nie istnieje wierzchołek stopnia $n - 1$.

Mamy n wierzchołków i $n - 1$ możliwych stopni: $0, 1, \dots, n - 2$. Któreś dwa wierzchołki muszą mieć ten sam stopień.

- (b) Analogicznie jak w przypadku poprzednim – mamy n wierzchołków i $n - 1$ możliwych stopni: $1, 2, \dots, n - 1$.

■

2. Uzasadnij, że liczba postaci $8k - 1$ gdzie $k \in \mathbb{Z}$ nie może być przedstawiona w postaci sumy trzech kwadratów liczb całkowitych.

DOWÓD. Kwadraty liczb całkowitych dają reszty 0, 1, 4 z dzielenia przez 8:

n	0	1	2	3	4	5	6	7
$n^2 \pmod{8}$	0	1	4	1	0	1	4	1

Zauważmy tutaj, że $(n - k)^2 \equiv k^2 \pmod{n}$, więc wystarczyłoby policzyć reszty 0, 1, 2, 3, 4, co jest krótsze :)

Gdyby zachodziła równość

$$x^2 + y^2 + z^2 = 8k - 1$$

dla pewnych $x, y, z, k \in \mathbb{Z}$, to musiałyby także zajść równość

$$r_x + r_y + r_z \equiv -1 \pmod{8}$$

gdzie $r_x, r_y, r_z \in \{0, 1, 4\}$.

Taka równość nie zachodzi – bezpośrednio sprawdzamy wszystkie możliwości.

■

3. Udowodnić, że dla dowolnej liczby naturalnej n część całkowita liczby

$$\frac{n^2 + n}{3}$$

jest parzysta.

DOWÓD. Najprościej bezpośrednio to przeliczyć.

Niech n będzie dowolną liczbą całkowitą, $n = 3k + r$ gdzie $0 \leq r \leq 2$. Obliczam:

$$\left\lfloor \frac{n^2 + n}{3} \right\rfloor = \left\lfloor \frac{9k^2 + 6kr + r^2 + 3k + r}{3} \right\rfloor = (3k^2 + k) + 2kr + \left\lfloor \frac{r^2 + r}{3} \right\rfloor$$

Wystarczy sprawdzić, że wszystkie wyrazy sumy po prawej są parzyste.

$2kr$ jest parzyste.

$3k^2 + k$ jest także parzyste, gdyż

$$3k^2 = 2k^2 + k^2 \equiv k^2 \equiv k \pmod{2}$$

$$3k^2 + k \equiv 2k \equiv 0 \pmod{2}$$

Parzystość $\left\lfloor \frac{r^2+r}{3} \right\rfloor$ przeliczamy bezpośrednio podstawiając $r = 0, 1, 2$. ■

4. Dane są okręgi O_1, O_2 , przecinające się w punktach A, B . Punkt P leży na prostej AB , proste PX, PY są styczne do O_1, O_2 odpowiednio. Uzasadnić, że $|PX| = |PY|$.

DOWÓD.

Twierdzenie 1.1 (Twierdzenie o siecznych, wersja ze styczną) *Niech dany będzie okrąg o i punkt P leżący poza okręgiem o . Prosta PC jest styczna do o w C , inna prosta przechodząca przez P przecina o w A, B . Wtedy*

$$|PA| \cdot |PB| = |PC|^2$$

Stosuję twierdzenie dla punktu P , okręgu O_1 i prostej AB :

$$|PX|^2 = |PA| \cdot |PB|$$

oraz punktu P , okręgu O_2 i prostej AB :

$$|PY|^2 = |PA| \cdot |PB|$$

Uwaga: tutaj po cichu korzystamy z założenia, że AB jest wspólną cięciwą O_1 i O_2 .

Łącząc powyższe równości: $|PX|^2 = |PY|^2$, a więc $|PX| = |PY|$. ■